

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ В СТРУКТУРІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Невід'ємною складовою глибокого теоретичного осмислення засад функціонування будь-якого ринку є визначення його місця та ролі в економічній системі країни. Інвестиційний ринок, органічно доповнюючи фінансове середовище, вбирає в себе найбільш прогресивний інструментарій фінансового ринку, переносить його властивості на суміжні сектори народного господарства і таким чином значно розширює можливості економічного зростання в цілому.

Тенденція до методичного відособлення інвестиційного сегменту від фондового ринку вітчизняними дослідниками є цілком виправданою, що пояснюється не лише відсталістю фінансової системи України як об'єкта аналізу. Досить важливе значення у цьому питанні відіграє факт неможливості обмежити весь процес інвестування рамками єдиного продуктового набору чи асортименту послуг, які пропонують суб'єкти інвестиційного ринку, і, відповідно, єдино можливої схеми акумуляції та перетворення інвестиційного капіталу (рис. 1).

На нашу думку, однією з головних передумов вказаної категоріальної невизначеності в наукових колах є недосконалість вітчизняного фінансового законодавства, згідно з яким поняття «інвестиційний ринок» та «ринки інвестиційних послуг» не отримують належного обґрунтування, хоча під час аналізу нормативних актів чітко простежується намагання законодавців окреслити функціональні та інституціональні межі даних категорій.

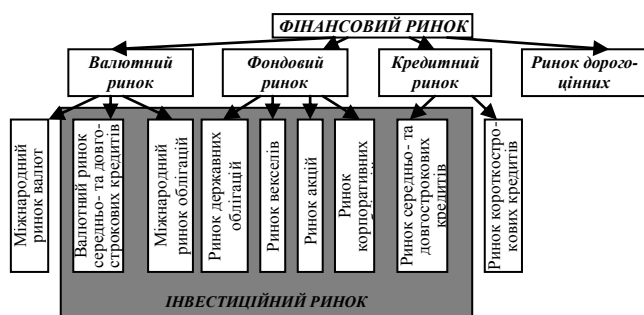

Рис. 1. Місце інвестиційного ринку в структурі фінансового ринку

Сфера інвестиційного ринку охоплює, поряд з сегментом об'єктів фінансового інвестування, ринок об'єктів реального та інноваційного інвестування. Нефінансова складова інвестиційного ринку дуже важлива і визначає його положення у фінансовій системі загалом (рис. 2).

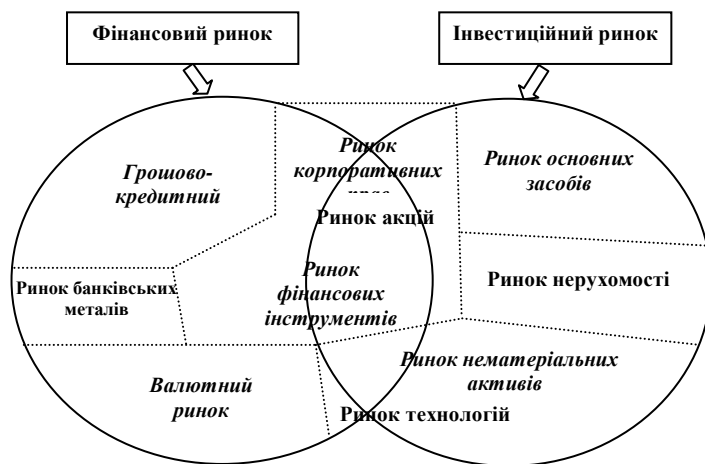

Рис. 2. Зв'язок фінансового та інвестиційного ринків

Виділення інвестиційного та грошово-кредитного ринків в якості окремих сегментів є обґрунтованим, оскільки об'єктом реалізації на грошовому ринку є власне гроші, а на інвестиційному ринку гроші виступають лише в ролі засобу перерозподілу інвестиційних ресурсів. Слід підкреслити, що з погляду об'єкту торгівлі інвестиційний ринок лише частково входить до складу фінансового ринку – в межах проведення операцій з фінансовими інструментами.

Ключові критерії виокремлення інвестиційного ринку у структурі фінансового ринку, на нашу думку, є наступні: оборотність фінансових активів на фондовому ринку; набуття прав власності на придбані інвестором активи; ігнорування часової характеристики (терміну дії) фінансового інструменту; необов'язковість отримання інвестором прибутку (доходу), на відміну від кредитних відносин, де вказана умова є істотною.

На нашу думку, подальша модернізація структури вітчизняного фінансового ринку має відбуватися у напрямку поступового переходу до моделі інвестиційного ринку розвинених країн світу, заснованої на домінуванні фінансових інструментів забезпечення трансформації капіталу.